

Република
Србија

Пројекат
финансира
Европска унија

#ЕУ
ЗА ТЕБЕ

ЕУ за Зелену агенду у Србији

Јавни позив у форми изазова за иновативна решења за зелену транзицију српске привреде

Инфо дан 5.04.2023., Врњачка Бања

Пројекат
спроводи
УНДП, у
сарадњи са

Шведска
Sverige

Европска
инвестициона банка

Додатно
финансирање
обезбедила
Влада Швајцарске

Schweizerische Eidgenossenschaft
Confédération suisse
Confederazione Svizzera
Confederaziun svizra

Јавни позив у оквиру пројекта „ЕУ за Зелену Агенду у Србији“, финансира ЕУ, (УНДП) у партнерству са Министарством заштите животне средине Републике Србије, а у сарадњи са Амбасадом Шведске и ЕИБ, са додатним финансирањем обезбеђеним од стране влада Шведске, Швајцарске и Републике Србије.

Овим позивом тражимо иновативна пилот решења и пословне моделе који би допринели зеленој трансформацији у једној од следећих **пет области Зелене агенде**:

- 1. Декарбонизација, енергетска ефикасност и смањење индустријских емисија;**
- 2. Циркуларна економија за ефикасно коришћење ресурса и индустријску симбиозу;**
- 3. Смањење загађења животне средине са фокусом на квалитет ваздуха;**
- 4. Заштита и инвестирање у биодиверзитет и екосистеме;**
- 5. Одрживи прехранбени системи и рурални развој.**

Ко се може пријавити?

ВОДЕЋИ КАНДИДАТ:	Декарбонизација	Циркуларна економија	Смањење загађења	Биодиверзитет	Одрживи прехранбени системи
Локална самоуправа (градови или општине)	☒	☒	☒	☒	
Јавна и комунална предузећа	☒	☒	☒	☒	
Комерцијалне организације/ предузећа/ компаније	☒	☒	☒	☒	☒
Истраживачке институције	☒	☒	☒	☒	
Управљачи заштићеним подручјима				☒	☒
Власници / управљачи шума (задруге, удружења, привредна друштва)				☒	
Прехранбена индустрија		☒		☒	☒
Регистрована пољопривредна газдинства / удружења пољопривредника		☒	☒		☒

Сарадња и број пријава?

- Кандидати се могу пријавити самостално или у конзорцијумима.
- Водећи кандидат ће такође бити главни прималац средстава за суфинансирање.
- Сви кандидати морају бити регистровани у Републици Србији у складу са националним законодавством.
- Током **једног циклуса оцењивања** овог изазова за иновативна решења за зелену транзицију српске привреде, кандидат може доставити највише две пројектне идеје у својству водећег кандидата и може да учествује у неограниченом броју пријава у својству члана конзорцијума.
- Током трајања јавног позива, истом правном лицу се могу доделити **највише два уговора о суфинансирању** кроз механизам Уговора по учинку (РВРА) или Уговора о суфинансирању иновативног решења за различите пројекте који се односе на различите активности.

Шта ми нудимо?

➤ Развојну подршку, едукацију и менторство

- Програм у трајању од 4 месеца за унапређење пројеката/пословних модела
- Менторски рад и процена усклађености са законодавством (дозволе, лиценце, итд.),
- Обуке у процени емисија угљен диоксида, у изради бизнис плана, маркетиншком планирању, алоцирању додатног финансирања, вештинама јавног наступа,
- Умрежавање и дељење искустава са колегама у Србији.

➤ Суфинансирање

За најуспешније пројекте који су спремни за спровођење и потписивање Уговора о суфинансирању по учинку (PBPAs), са највећим еколошким и друштвеним утицајима

Механизам за суфинансирање спровођења пројеката:

Вредност инвестиције	Могућа вредност суфинансирања од стране донатора - по пројекту
Мини пројекти – само у оквиру Области 5 (до 25.000,00 евра)	До 80% од укупне вредности инвестиције
Мали пројекти (до 100,000.00 евра)	До 50% од укупне вредности инвестиције
Средњи пројекти (100,000.00 – 1 милион евра)	До 30% укупне вредности инвестиције, али не више од 150,000.00 евра
Велики пројекти (инвестициона вредност прелази милион евра)	До 20% од укупне вредности инвестиције, али не више од 250,000.00 евра

Важна напомена: У посебним случајевима, за предлоге пројеката који су оцењени са најмање 85 бодова од стране Комисије (ССЕС), и за које постоји добро образложење буџета, постоји могућност за повећање удела суфинансирања од стране донатора.

Како спроводимо поступак?

Пројектна идеја

23. фебруар -
9. април 2023.

Предлог пројекта

10. април -
30. април 2023.

Акцелерација и Пројектни документ

5. јун -
септембар 2023.

Спровођење

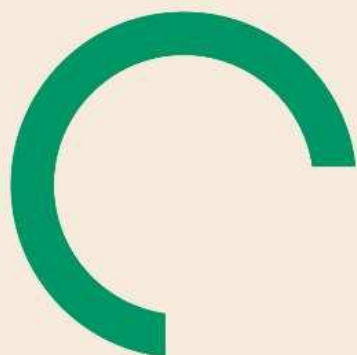
октобар 2023 -
октобар 2024...

**Временски оквир
јавног позива
за први циклус
оцењивања**

Прва фаза: ОТВАРАЊЕ ПОЗИВА ЗА ПРОЈЕКТНЕ ИДЕЈЕ		
23. фебруар 2023.	ОТВАРАЊЕ ПОЗИВА	
15. март 2023. 24. март 2023.	Хибридни инфо дани за потенцијалне кандидате	
9. април 2023.	Рок за подношење пројектних идеја	
Друга фаза: ОЦЕЊИВАЊЕ ПРОЈЕКТНИХ ИДЕЈА И ОТВАРАЊЕ ПОЗИВА ЗА ПРЕДЛОГЕ ПРОЈЕКТА		
17. април 2023.	Одабир пројектних идеја и позив за подношење предлога иновативних пројеката за први круг евалуације и селекције	
19. април 2023.	Хибридни инфо дани за потенцијалне кандидате у првом циклусу евалуације	
7. мај 2023.	Рок за подношење предлога иновативних пројеката у првом циклусу евалуације	
Трећа фаза: ОЦЕЊИВАЊЕ ПРЕДЛОГА ПРОЈЕКТА		
До 5. јуна 2023.	Одабир предлога пројеката који ће добити техничку подршку и учествовати у Акцелератору	Потписивање Уговора о суфинансирању иновативног решења за Област 5
Четврта фаза: ФАЗА АКЦЕЛЕРАЦИЈЕ за Области 1-4, или СПРОВОЂЕЊЕ за Област 5		
Јун 2023. – септембар 2023.	менторство/подучавање, обука и вебинари	
Октобар 2023.	Одабир најуспешнијих пројеката који су спремни за спровођење и потписивање Уговора о суфинансирању по учинку (РВРАs)	јун 2023 - децембар 2023. спровођење одабраних пројеката у Области 5
Пета фаза: СПРОВОЂЕЊЕ ОДАБРАНИХ ПРОЈЕКТА		
октобар 2023 – октобар 2024.	СПРОВОЂЕЊЕ најуспешнијих пројеката, који су одрживи и имају јасне позитивне утицаје у области 1-4	јун 2023 - децембар 2023. спровођење одабраних пројеката у Области 5

Izazov za inovativna rešenja za zelenu tranziciju srpske privrede

Uz podršku Evropske unije, Švedske i Švajcarske, i u partnerstvu sa Ministarstvom zaštite životne sredine, i u saradnji sa Evropskom investicionom bankom (EIB), Program Ujedinjenih nacija za razvoj (UNDP) u Srbiji objavljuje višegodišnji Izazov za inovativna rešenja za zelenu tranziciju srpske privrede. Cilj ovog Izazova je da podrži sprovođenje inovativnih poslovnih rešenja u svih 5 oblasti Zelene agende za Zapadni Balkan:

1. dekarbonizacija - smanjenje zavisnosti od fosilnih goriva i prelazak na obnovljive izvore energije,
2. cirkularna ekonomija - očuvanje i efikasnije korišćenje prirodnih resursa,
3. smanjenje zagađenja životne sredine i vazduha,
4. zaštita i očuvanje prirode i biološke raznovrsnosti, i
5. uspostavljanje održivih sistema za snabdevanje hranom i ruralni razvoj.

Na Izazov mogu da se prijave javna, privatna i socijalna preduzeća, istraživačke institucije, organizacije civilnog društva, lokalne samouprave i upravljači zaštićenih područja, pojedinačno ili udruženo.

Najbolji pristigli predlozi dobiće mentorsku i tehničku podršku za dalji razvoj, dok će za najuspešnije među njima biti obezbeđeno sufinansiranje kako bi se primenila u praksi.

Rok za prijavljivanje na Izazov za inovativna rešenja za zelenu tranziciju je 9. april 2023. godine, do 17h.

Poziv za inovativne ideje biće otvoren do kraja trajanja projekta, odnosno do kraja 2026. godine, a pristigle prijave će se ocenjivati i birati u nekoliko ciklusa.

Prijavljivanje na ovaj Izazov se vrši isključivo elektronskim putem, popunjavanjem online formulara [OVDE](#).

Za sve zainteresovane kandidate, info-dani biće organizovani 15. marta i 24. marta 2023. godine (u hibridnom formatu), kao i 19. aprila – za drugu fazu prijava.

Registracija je obavezna za sve info-dane, a vrši se putem online formulara:

- [Registracija za hibridni info-dan 15. marta](#)
- [Registracija za hibridni info-dan 24. marta](#)

Catalogue of Supported Projects in 2022 - EU for Green Agenda in Serbia

Katalog podržanih projekata u 2022 - EU za Zelenu agendu u Srbiji

Oblast 1 - DEKARBONIZACIJA

Oblast 2 - CIRKULARNA EKONOMIJA

Oblast 3 - KVALITET VAZDUHA

Oblast 4 - BIODIVERZITET

Pilar 2 - CIRCULAR ECONOMY

Pilar 3 - AIR QUALITY

Pilar 4 - BIODIVERSITY

TEMPLATE - Low Value Performance Based Payment Agreement

TEMPLATE - Model Innovation Challenge Agreement

JAVNI POZIV ZA ZELENU TRANZICIJU SRPSKE EKONOMIJE - ZELENA AGENDA U SRBIJI

CHALLENGE CALL FOR GREEN

Какви пројекти се очекују?

- иновативне „**зелене**“ **технологије** - нову примену већ постојећих технолошких решења (први такве врсте у Србији).
- Иновативни/унапређени **пословни модели** или организациони/**производни процеси** који доприносе зеленој транзицији.
- Иновативни пословни модели **за зелене производе/услуге**.
- **Пројекти и пословни модели који имају вишеструке позитивне утицаје на заштиту животне средине и климатске промене** (нпр. смањење емисија загађујућих материја у земљиште, ваздух и воде, очување/побољшање природних ресурса, итд.), на запошљавање (нпр. отварање нових зелених радних места), на одржив економски раст, оснаживање жена у праведној зеленој транзицији, итд.
- **Урбанистичка решења која доприносе зеленој трансформацији** привреде и друштва (смањење емисије угљеника и/или загађења, побољшање енергетске ефикасности, заштита природе и биодиверзитета, побољшање квалитета и снабдевања храном, итд.).

Додатни аспекти које треба узети у обзир током припреме пројекта

Иновативна решења треба да:

1. **буду усклађена са важећом законском регулативом,**
2. **дају допринос процесу придруживања Европској унији и спровођењу стандарда,**
3. **представљају најмање једно конкретно решење за изазов у области заштите животне средине у једној од горе наведених области стубова Зелене агенде,**
4. **имају јасно дефинисане крајње кориснике и план спровођења,**
5. **предлажу партнерства** која доносе додатну вредност пројекту доприносећи системској транзицији ка зеленој трансформацији, ако је применљиво,
6. **представљају решења која се могу даље надоградити или се могу користити као модел за друге пројекте,**
7. **доприносе решавању друштвених изазова (родна равноправност, маргинализоване групе, незапосленост...),**
8. **дају допринос постизању најмање једног циља одрживог развоја (*Sustainable Development Goal (SDG)*)**
<https://sdgs.un.org/goals>

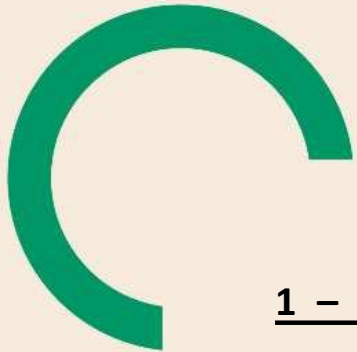
Права интелектуалне својине

Кандидат је у обавези да потврди УНДП-у да ниједан спор у вези са правом интелектуалне својине није произашао из приложене иновативне идеје. У случају да су пријаве поднете у склопу конзорцијума, уговор о конзорцијуму треба на одговарајући начин да потврди и реши права интелектуалне својине између чланова конзорцијума. У случају других питања у вези са интелектуалном својином, кандидат(и) су у обавези да о томе обавесте УНДП пре процеса евалуације.

НЕКИ КРИТЕРИЈУМИ ОЦЕЊИВАЊА ПРЕДЛОГА ПРОЈЕКТА

- (1) делотворност и утицај на животну средину
- (2) одрживост и могућност репликације
- (3) иновативност
- (4) оперативни и управљачки капацитет
- (5) квалитет, доследност и изводљивост пројекта
- (6) буџет пројекта и финансијска одрживост
- (7) локални утицаји на животну средину и друштво;
- (8).....

Област 1
ДЕКАРБОНИЗАЦИЈА
И ЗЕЛЕНА ИНДУСТРИЈА

Компоненте у оквиру позива декарбонизације

1 – ДЕКАРБОНИЗАЦИЈА ПРИВРЕДЕ с примарним циљем да се смање емисије гасова са ефектом стаклене баште у две категорије:

1. **-оператери постројења који подлежу обавези прибављања дозволе за емисију ГХГ, у складу са Законом о климатским променама:** производња електричне енергије и топлоте, енергетски захтевни сектори индустрије (рафинерије нафте, челичане и производњу гвожђа, алуминијума, метала, цемента, креча, стакла, керамике, целулозе, папира, картона, киселина и органских хемикалија за широку потрошњу) ткзв ЕУ-ЕТС оператери,
2. **-сектори који не подлежу обавези прибављања дозволе за емисију гасова са ефектом стаклене баште (ГХГ),** у складу са Законом о климатским променама који укључују саобраћај, зградарство, пољопривреду, отпад, итд. и као и обвезнике система енергетског менаџмента;

2 – ЗЕЛЕНА ИНДУСТРИЈА за оператере који подлежу обавезама прибављања ткзв. интегрисане дозволе, у складу са Законом о инегрисаном спречавању и контроли загађења, према IED, , кроз улагања у примену најбољих доступних технологија у циљу преласка на чисту технологију и бољу ресурсну ефикасност.

Подршка пројектима који испуњавају неки од наведених критеријума

1. Пројекти који примењују **нове технологије или промовишу нове примене постојећих технолошких решења (први такве врсте у Србији) за смањење емисија ГХГ**
2. Нови пословни модели или процеси организације / производње у односу на производе/услуге који **промовишу декарбонизацију**
3. Модели, технологије или **методе смањења емисија ГХГ, побољшања ресурсне и енергетске ефикасности**
4. **Зелена и одрживија саобраћајна мрежа**; која саобраћајне операције чини ефикаснијим и смањује емисију ГХГ
5. **Пројекти урбанистичких решења**, укључујући изградњу, реконструкцију и ревитализацију објеката.у циљу повећања енергетске ефикасности и коришћења ОИЕ
6. Примена нових **процеса и инвестиције у циљу усклађивање са закључцима о најбољим доступним техникама (за секторе и хоризонтално) ВАТ/ референтним документима о најбољим доступним техникама BREF**

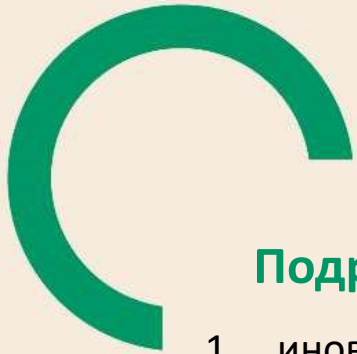
Област 2 – ЦИРКУЛАРНА ЕКОНОМИЈА

Подршка пројектима који испуњавају неки од наведених критеријума:

1. примењују **нове технологије или промовишу нову примену постојећих технолошких решења** у области циркуларне економије (први такве врсте у Србији);
2. тестирају **индустријску симбиозу** кроз сарадњу малих и средњих предузећа (нпр. у хотелској индустрији и угоститељству (HORECA)), оперетера који учествују у управљању отпадом и индустрији (нпр. пољопривредна газдинства и прехранбена индустрија);
3. примењују **циркуларни дизајн** (дизајн за продужени животни циклус производа, дизајн за рециклажу, дизајн за демонтажу и једноставност поправки, дизајн енергетске и ефикасности у коришћењу вода, дизајн за трајност, дизајн без опасних супстанци, дизајн за надоградњу, модуларни дизајн, производња без отпада, чиста производња и др.);
4. успостављају нове пословне моделе над производима / услугама који промовишу **дељену - заједничку употребу, повећани интензитет употребе** (продужену употребу) или моделе који промовишу најам/приступ пре власништва;
5. предлажу решења за **циркуларни урбани дизајн, укључујући циркуларну изградњу и решавање проблема грађевинског отпада.**

**Област 3 – СМАЊЕЊЕ ЗАГАЂЕЊА
ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ СА ФОКУСОМ НА
КВАЛИТЕТ ВАЗДУХА**

Подршка пројектима који испуњавају неки од наведених критеријума:

1. иновативна решења која могу унапредити процес **замене неефикасних и загађујућих индивидуалних ложишта** чистијим алтернативама;
2. иновативна решења која се баве **емисијама пореклом из транспорта** (емисије из саобраћаја, оптимизацију саобраћаја, решења за паркирање, иновативна решења за коришћење јавног превоза, итд.);
3. нови и делотворни начини смањења загађења ваздуха од **индустријских процеса и производних објеката**;
4. иновативне идеје за решавање проблема загађења ваздуха који произилази из **сектора пољопривреде** (смањење загађења пољопривредним праксама/обрађивањем земљишта/мелиорацијом, енергетски ефикасне технологије у сточарству и пољопривреди, управљање жетвеним остацима примена ђубрива и пестицида);
5. примена **еко-грађевински материјала и процеса** (грејање и хлађење, побољшану енергетску ефикасност јавних зграда и домаћинстава, смањење загађења ваздуха у затвореном простору, управљање грађевинском прашином, повећање зелене инфраструктуре, нове технологије за пречишћавање амбијенталног ваздуха, итд.);
6. остала **опрема, технологије, ланци вредности, пословни модели или напредни процеси** који доприносе смањењу загађења ваздуха, укључујући иновативна решења која се заснивају на традиционалном знању/пракси, а која се могу масовно применити.

Област 4 – ЗАШТИТА И ИНВЕСТИРАЊЕ У БИОДИВЕРЗИТЕТ И ЕКОСИСТЕМЕ

ПОДРШКА ПРОЈЕКТИМА КОЈИ ИСПУЊАВАЈУ НЕКИ ОД НАВЕДЕНИХ КРИТЕРИЈУМА:

1. решења која примењују **иновативне приступе** (просторне, технолошке, биолошке) или постојеће приступе који до сада нису примењивани у Србији;
2. Решења која се баве приоритетима **очувања биодиверзитета** и која јачају кључне темељне елементе (отпорност, повезаност, потенцијал заједнице) у изградњи адаптивних капацитета природних екосистема и људи на климу која се мења;
3. **претходно проверена одржива решења** која се могу мултиплицирати и чија се примена може побољшати;
4. решења која **побољшавају биодиверзитет**, укључујући, али не ограничавајући се на она која примењују мере прилагођавања засноване на екосистемима;
5. **зелену трансформацију неискоришћених и деградираних површина** (као на пример напуштено пољопривредно земљиште);
6. **повећање биодиверзитета у урбаним подручјима**, као што је, али не ограничавајући се на, успостављање линеарне природне инфраструктуре (зелени коридори);
7. **дигитална решења** која постављају предуслове за зелену инфраструктуру.

**Област 5 – УСПОСТАВЉАЊЕ ОДРЖИВИХ
СИСТЕМА ЗА СНАБДЕВАЊЕ ХРАНОМ И
РУРАЛНИ РАЗВОЈ**

Контакти

Област 1 – Декарбонизација

Љиљана Вељковић

ljiljana.veljkovic@undp.org

Област 2 – Циркуларна економија

Ана Митић-Радуловић

ana.mitic.radulovic@undp.org

Област 3 – Унапређење квалитета ваздуха

Милица Варга

milica.varga@undp.org

Област 4 – Биодиверзитет

Павле Јовановић

pavle.jovanovic2@undp.org

Област 5 – Рурални развој

Катарина Сајц

katarina.sajc@undp.org

ОПШТЕ ИНФОРМАЦИЈЕ

zelena.agenda.rs@undp.org

Република
Србија

Пројекат
финансира
Европска унија

#ЕУ
ЗА ТЕБЕ

Хвала на пажњи!

Пројекат
спроводи
УНДП, у
сарадњи са

Шведска
Sverige

Европска
инвестициона банка

Додатно
финансирање
обезбедила
Влада Швајцарске

Schweizerische Eidgenossenschaft
Confédération suisse
Confederazione Svizzera
Confederaziun svizra